

CIS DE STRANDJUTTER

Annie Boedt

Hij kent het strand als geen ander. Strandjutter is zijn passie en passie is er om gedeeld te worden met anderen. Klaar om je te laten inwijden in de mysteries van de meest gekke strandvondsten?

EEN NACHTELIJK DRAMA OP STRAND

Zand en sneeuw. Mens, dier, wind, regen, alles en iedereen laat er zijn sporen in na, dat hebben ze met elkaar gemeen. En die sporen verraden soms de meest bizarre gebeurtenissen...

Sporen op het strand

Sporen op het strand. Dan heb ik het niet over de talloze bandensporen van bulldozers, strandveegmachines, zeilwagens, mountainbikers en wat je tegenwoordig al niet op het strand ziet, in toenemende mate, helaas. Nee, sta me toe in te zoomen op natuurlijke sporen en dit op een veel kleinere schaal. Niet zelden verraden dergelijke strandsporen immers hoe fout het is om onze zandstranden te vergelijken met "strandwoestijnen", zoals ik onlangs nog kon lezen op de website van een van onze universiteiten.

Laat ik duidelijk zijn, het strand barst van het leven. Dat kleine leven laat sporen na en wie goed kijkt, merkt ze op. Dat deed ook fotografe Annie Boedt. Ze nam foto's van een vreemd lijnenspel op het strand, een merkwaardig patroon dat bij strijklucht

■ De tragedie op het strand waarbij een Groengele wadpier (foto rechtsonder) een Gemshoornworm (foto linksboven) opjaagt en deels oppeuzelt laat sporen na op het strand. De eerste zoeksporen van de rover zijn min of meer recht (1). Na de ontdekking van een Gemshoornworm verlaat deze laatste zijn gang. Daarbij maakt hij een karakteristiek meanderend vluchtspoor (2).

Als de wadpier zijn prooi te pakken krijgt, knabbelt hij stukken uit diens achterlijf. De gewonde Gemshoornworm probeert zich in veiligheid te brengen en laat tijdens zijn vlucht wat minder mooie sporen achter (3). En de jacht gaat verder. Een almaar meer gewonde Gemshoornworm laat daarbij steeds minder mooie kronkelsporen na, een scenario dat zich steeds opnieuw herhaalt (bron foto's: bodem = FK, wormen = Hans Hillewaert)

nog specialer oogde (zie foto). Haar foto's voorzag ze van een heel poëtisch tekstje: "de liefdesberichten die de strandwormen aan elkaar schrijven s' nachts". Mooi.

En Romantisch. Het was rond de 14de februari. Je zou willen geloven dat het waar is. Maar de realiteit is, zoals gewoonlijk, veel minder poëtisch. In werkelijkheid zijn deze sporen wat rest van een klein nachtelijk drama met in de hoofdrol: twee wormen. De lijntjes getuigen van het oude verhaal van de jager en zijn prooi, eten en gegeten worden, kortom, de natuur op zijn best, de voortplanting even niet meegerekend. In dit geval is de prooi de Gemshoornworm *Scolelepis squamata*. En de Groengele wadpier *Eteone longa* vervult de jagersrol. Allebei leven ze hoog op het strand, tussen de zandkorrels. De Gemshoornworm huist er in een gangetje, de Groengele wadpier, daarentegen, beweegt zich razendsnel tussen de zandkorrels. Beide zijn nauwelijks 1 mm dik en meten 4-5 cm, echt opvallend kun je ze niet noemen. En al zul je je uiterste best moeten doen om ze al gravend op te sporen, toch behoren ze tot de talrijkste bewoners van het hoogstrand.

Een Griekse tragedie

Scolelepis en Eteone, het klinkt als de titel van een romantische opera of anders wel van een Griekse tragedie. En dat is het ook! De Gemshoornworm leeft in zijn gangetje hoog op het strand. Nu gaat de Groengele wadpier op jacht, wat sporen nalaat (zie illustratie en onderschrift). Finaal wordt de Gemshoornworm levend, stukje bij beetje, opgepeuzeld. Al valt dat nog mee. Het goede nieuws is dat de Gemshoornworm een groot regeneratievermogen heeft. Eenmaal ontsnapt aan zijn belager groeit zijn achterlijf geleidelijk weer aan. En ook dat past in het kraam van de Groengele wadpier die zo het vooruitzicht behoudt op voldoende prooi.

De strijd speelt zich net onder het strandoppervlak af, nooit zal je de wormen bovenop het zand in actie zien. Alleen het merkwaardig lijnenspel op het strand verraad de verborgen gebeurtenissen. In het avondlicht komt het patroon nog mooier tot zijn recht. Maar de figuren zijn altijd tijdelijk. De vloed zal de sporen uitvegen. En tijdens de volgende eb schrijven de wormen opnieuw een bladzijde in hun levensverhaal.

Nu je dit weet, zul je nooit meer met dezelfde ogen naar het kale strand kijken. Natuurlijk zijn er her en der nog veel meer sporen te zien. Daarover een andere keer meer.

Francis Kerckhof

